

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Michał Laskowski

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **M.G.**

w przedmiocie udzielenia warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary pozbawienia wolności

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 23 lipca 2025 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od postanowienia Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 14 kwietnia 2025 r., sygn. akt IV Kow 403/25,

p o s t a n o w i ł

uchylić rozstrzygnięcie z pkt II, dotyczące wyznaczenia okresu próby i w tym zakresie przekazać sprawę Sądowi Okręgowemu w Kielcach do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 29 lutego 2024 r., w sprawie V K 209/23, orzeczono wobec M.G. karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności za przestępstwa m.in. z art. 258 § 1 k.k. i art. 299 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i art. 65 § 1 k.k.

W piśmie datowanym na dzień 28 lutego 2025 r. obrońca skazanego złożył wniosek o udzielenie M.G. warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary pozbawienia wolności.

Zgodnie z opinią Zakładu Karnego w P., M.G. karę pozbawienia wolności wymierzoną w sprawie V K 209/23 zaczął odbywać od dnia 18 maja 2024 r., przy czym na jej poczet zaliczono okres pozbawienia wolności od dnia 30 października 2019 r. do dnia 29 stycznia 2020 r. Uprawnienie do warunkowego przedterminowego zwolnienia skazany nabył w dniu 29 marca 2025 r., po odbyciu 3/4 części kary.

Sąd Okręgowy w Kielcach, postanowieniem z dnia 14 kwietnia 2025 r., w sprawie IV Kow 403/25, z wniosku obrońcy skazanego M. G. w przedmiocie warunkowego zwolnienia,

- I. na podstawie art. 77 § 1 k.k. i art. 78 § 1 k.k. warunkowo zwolnił M.G. z odbycia reszty kary pozbawienia wolności;
- II. na podstawie art. 80 § 1 k.k. wyznaczył warunkowo zwolnionemu okres 2 lat próby od daty faktycznego zwolnienia z zakładu karnego;
- III. na podstawie art. 159 k.k.w. w związku z art. 72 § 1 k.k. w okresie próby oddał warunkowo zwolnionego pod dozór kuratora sądowego i nałożył na warunkowo zwolnionego obowiązek podjęcia i wykonywania stałej pracy zarobkowej.

Postanowienie uprawomocniło się z dniem 30 kwietnia 2025 r., albowiem żadna ze stron nie zaskarżyła go.

Kasację na niekorzyść skazanego wniósł Prokurator Generalny, który na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. oraz art. 526 § 1 k.p.k. i art. 537 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w. zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść postanowienia naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 80 § 1 i § 2 k.k., poprzez wyznaczenie skazanemu okresu próby w wymiarze 2 lat w sytuacji, gdy czas pozostały do odbycia przez niego kary, tj. do dnia 14 sierpnia 2025 r., jest krótszy niż 2 lata, zatem podstawowy okres próby, wynoszący 2 lata, a ze względu na przypisanie mu popełnienia przestępstwa z art. 258 § 1 k.k. i z art. 65 § 1 k.k. ulegający zgodnie z regulacją szczególną z art. 80 § 2 k.k. wydłużeniu, nie mógł być krótszy niż 3 lata”. W konkluzji Prokurator Generalny wniósł o uchylenie

postanowienia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Kielcach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, co umożliwiło jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zgodnie z treścią art. 80 § 1 k.k. w razie warunkowego zwolnienia czas pozostały do odbycia kary stanowi okres próby, który jednak nie może być krótszy niż 2 lata ani dłuższy niż 5 lat. Tylko więc wówczas, gdy „czas pozostały do odbycia kary” jest krótszy niż 2 lata, okres próby także nie może być krótszy niż 2 lata. Okres próby może być dłuższy niż 2 lata wtedy, gdy „okres pozostały do odbycia kary” będzie te 2 lata przekraczał, ale wówczas to on będzie stanowił okres próby. „Okres dwuletni jest, zgodnie z art. 80 § 1 k.k. okresem minimalnym w tym sensie, że nawet gdy koniec kary przypadał wcześniej, zakończenie okresu próby nie może nastąpić wcześniej niż dwa lata po uprawomocnieniu się orzeczenia w przedmiocie warunkowego przedterminowego zwolnienia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 lipca 2009 r., II KK 95/09).

W realiach rozpoznawanej sprawy czas pozostały do odbycia przez M. G. kary, tj. do dnia 14 sierpnia 2025 r., był więc w dacie orzekania Sądu Okręgowego w Kielcach, krótszy niż 2 lata. Okres próby wynosiłby zatem 2 lata. Jednak M.G. przypisano popełnienie przestępstw m.in. z art. 258 § 1 k.k. i z art. 65 § 1 k.k., stąd też zastosowanie winna znaleźć regulacja szczególna zawarta w treści art. 80 § 2 k.k., stanowiąca, że w odniesieniu do multirecydywistów (art. 64 § 2 k.k.) okres próby nie może być krótszy niż 3 lata. Dotyczy to także sprawców, którzy, jak M.G., popełnili przestępstwo działając w zorganizowanej grupie przestępczej (art. 258 § 1 k.k.) i z popełnienia przestępstwa uczynili stałe źródło dochodu (art. 65 § 1 k.k.). W takim wypadku okres próby nie może być krótszy niż 3 lata (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 18 lipca 2013 roku, III KK 87/13 oraz z dnia 22 maja 2024 roku, IV KK 155/24).

Koniec kary orzeczonej wobec skazanego M.G. przypada na dzień 14 sierpnia 2025 r., a zatem w okresie krótszym niż 2 lata liczonym od wydania przez Sąd Okręgowy w Kielcach w dniu 14 kwietnia 2025 r. postanowienia w przedmiocie udzielenia temu skazanemu warunkowego przedterminowego zwolnienia. Dlatego

też okres próby, przy uwzględnieniu regulacji szczególnej z art. 80 § 2 k.k., powinien wynosić 3 lata. Wyznaczenie przez Sąd Okręgowy w Kielcach 2 lat okresu próby nastąpiło więc z rażącym i mającym istotny wpływ na treść prawomocnego orzeczenia naruszeniem przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 80 § 1 i § 2 k.k.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uchylił rozstrzygnięcie w przedmiocie okresu próby z pkt II zaskarżonego postanowienia i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w Kielcach, który kierując się poczynionymi spostrzeżeniami wyznaczy nowy okres próby związanej z warunkowym przedterminowym zwolnieniem, odpowiadający ustawowym wymaganiom wynikającym z art. 80 § 2 k.k.

Michał Laskowski

Waldemar Płóciennik

Marek Pietruszyński

[WB]

[r.g.]